

Zajímavá ornitologická pozorování na střední Moravě v roce 2014

Interesting bird records in Central Moravia in 2014

Jiří Šírek

Tržní náměstí 63, 752 01 Kojetín, Česká republika, e-mail: jirka.sirek@seznam.cz

Šírek J. 2015: Zajímavá ornitologická pozorování na střední Moravě v roce 2014. / *Interesting bird records in Central Moravia in 2014.* Zprávy MOS 72: 81–84.

V následujícím přehledu jsou uvedena nejzajímavější ornitologická pozorování z oblasti střední Moravy – Olomouckého a Zlínského kraje za období 1. 12. 2013–31. 12. 2014. Jedná se o výběr zajímavých pozorování z archivu autora a z faunistické databáze na webu www.birds.cz. U každého druhu je uvedeno datum, katastr obce, kde byl pták pozorován a ve zkratce i okres. Pozorování druhů označených * posuzuje faunistická komise ČSO. Pokud není uvedeno FK a číslo jednacích akceptovaného pozorování, pak výsledek posuzovacího procesu nebyl do zpracování tohoto přehledu znám.

Keywords: interesting, bird records, Central Moravia

POZOROVÁNÍ:

Labuť zpěvná (*Cygnus cygnus*): 16.2.–30.11.2014:

1 ad. (žlutý límec 7R42) – střídavě pozorován Kojetín (PR) a Chropyně (KM), J. Šírek a jiní, foto

Husice rezavá (*Tadorna ferruginea*): 17.4.2014: 1 ex., Šumvald (OL), M. Vavřík, foto, 19.–20.12.2014:

4 ex., Staré Město (UH), M. Palička

Husice nilská (*Alopochen aegyptiacus*): 21.5.2014:

4 ex., Štěpánov (OL), J. Vidlař, foto, 31.12.2014:

4 ex., Hulín (KM), J. Šafránek, foto, 3.4.–20.7.2014: 1 pár vyhníždil v Tovačově (PR), vodil 6 pull., všechna uhynula, J. Šírek a jiní, foto

Turpan černý (*Melanitta nigra*): 15.3.2014: 1F, Cho-

moutov (OL), O. Belfín a jiní, 12.–31.12.2014: 1F/juv., Moravičany (SU), J. Beran, A. Goebel a jiní, foto

Hoholka lední (*Clangula hyemalis*): 11.12.2013–

19.1.2014: 1 až 2 ex., Tovačov (PR), J. Šírek, P. Shromáždil a jiní, foto, 2.4.–26.4.2014: 1F, Tovačov (PR), P. Svoboda, L. Doupal a jiní, foto, 27.4.2014: 1F, Choryně (VS), M. Rýparová, P. Křeček, foto

Kajka mořská (*Somateria mollissima*): 3.3–1.5.2014:

1F, Tovačov (PR), J. Šírek, J. Havránek a jiní, foto, 26.–27.4.2014: 1F, Chomoutov (OL), C. a P. Everill, J. Vidlař a jiní, foto, 29.11.2014: 1M, Spytihněv (ZL), Z. Jabůrek

Potápka žlutorohá (*Podiceps auritus*): 2–12.3.2014:

1 ex., Tovačov (PR), J. Šírek, J. Novák a jiní, foto

Potápka rudokrká (*Podiceps grisegena*): 1.12.2013–

9.2.2014: 1 ex., Tovačov (PR) J. Růžičková a jiní, foto, 30.3.2014: 1 ex., Tovačov (PR), L. Doupal, A. Goebel a jiní, foto

Volavka červená (*Ardea purpurea*): 7. a 30.5.2014:

1 ex., Záhlnice (KM), R. Holiš, A. Goebel a jiní, foto, 13.5.2014: 1 ex., Ostrožská Nová Ves (UH), R. Keus, foto, 4.6.2014: 1 ex., Tovačov (PR), J. Šírek

Volavka stříbřitá (*Egretta garzetta*): 31.5–5.9.2014:

1 až 4 ex., Záhlnice (KM), J. Šafránek, J. Walter a jiní, foto

Volavka rusohlavá (*Bubulcus ibis*)*: 10–24.4.2014:

1 ex., Záhlnice (KM), J. Šírek, V. Dobeš a jiní, foto, FK 43/2014

Bukač velký (*Botaurus stellaris*): 9–29.3.2014: 1 až

2 ex., Záhlnice (KM), Z. Němeček, A. Goebel a jiní, foto, 15.11.2014: 1 ex., Záhlnice (KM), P. Shromáždil

Kolpík bílý (*Platalea leucorodia*): 18.6.2014: 1 ex.,

Tovačov (PR), A. Pospíšil

Orel královský (*Aquila heliaca*)*: 12.1.2014: 1 ex.,

Němčice (KM), P. Štěpánek, 3.5.2014: 1 ex., Lazce (OL), R. Zahrádka, 6.5.2014: 1 ex., Tovačov (PR), J. Vidlař, 18.5: 1 imm., Němčice n. Hanou (PV),

- J. Šírek, 17.11.2014: 1 juv., Pravčice (KM), P. Shromáždil
- Orel skalní** (*Aquila chrysaetos*): 8.3.2014: 1 ex. 2K, Chvalčov (KM), P. Shromáždil, 5.4.2014: 1 ex., Potštát (PR), D. Boucný, foto, 15.4.2014: 1 ex., Hulín – Chrástany (KM), E. a J. Vrhel, foto, 12.7.2014: 1 ex., Teplice n.B. (PR), J. Polčák, foto, 25.7.2014: 1 ex., Teplice n.B. (PR), I. Prášil,
- Orel křiklavý** (*Aquila pomarina*): 18.4.2014: 1 ad., Němčice n. Hanou (PV), J. Šírek, 19.4.2014: 1 ex., Topolná (UH), M. Palička, 1. a 13.6.2014: 1 ex., Ostrožská Nová Ves (UH), M. Palička, 27.8.2014: 1 ex., Majetín (OL), L. Turčoková
- Moták stepní** (*Circus macrourus*)*: 20.4.2014: 1M, Paršovice (PR), J. Mach, 17.9.2014: 1M, Vrbátky (PV), P. Navrátil, V. Dobeš
- Káně bělochostá** (*Buteo rufinus*)*: 31.5.2014: 1 ad., Věrovany (OL), L. Doupal, 26.7.2014: 1 ex., Němčice a Břest (KM), A. Goebel a jiní, 28.7.2014: 1 ex., Věrovany (OL), J. Šírek, 30.10.2014: 1 ex., Holešov (KM), J. Walter
- Poštolka rudonohá** (*Falco vespertinus*): 13.9.2014: 25 ex., Ivaň (PV), V. Dobeš, 17.9.2014: 58 ex. 1K, Klenovice (PV), K. Poprach, mimořádný nálet na podzimním tahu: celkem v dané oblasti pozorována min. 85 krát od 3.9. do 9.10.2014.
- Raroh velký** (*Falco cherrug*): 18.1–7.3.2014: 1 až 2 ex., Němčice (KM), P. Shromáždil, J. Beran a jiní, foto, 3.8–25.9.2014: 1 ex., Pravčice (KM), M. Procházka, J. Šafránek a jiní
- Chřástal malý** (*Porzana parva*): 11.4.2014: 1 až 2 ex., Záhlinice (KM), A. Goebel a jiní, foto, 27.4.2014: 1 ex., Záhlinice (KM), J. Šafránek, foto, 28.4.2014: 1 ex., Biskupice (ZL), J. Sviečka, foto
- Tenkozobec opačný** (*Recurvirostra avosetta*): 8–10.4.2014: 2 ex., Záhlinice (KM), J. Šírek, 25–28.5.2014: 2 ex., Záhlinice (KM), Z. Němeček a jiní, foto
- Kulík hnědý** (*Charadrius morinellus*)*: 12–13.9.2014: 4 ex., Břest (KM), M. a R. Zádrapovi a jiní, foto, FK 53/2014
- Kamenáček pestrý** (*Arenaria interpres*): 24.8.2014: 1 juv., Krčmaň (OL), J. Štencl, Č. Čihalík, foto
- Koliha malá** (*Numenius phaeopus*): 12.4.2014: 1 ex., Záhlinice (KM), J. Šafránek, J. Vlach, 17.5.2014: 1 ex., Libina (SU), V. John, foto
- Břehouš černoocasý** (*Limosa limosa*): 19.4.2014: 1 ex., Záhlinice (KM), A. Goebel a jiní, foto
- Vodouš štíhlý** (*Tringa stagnatilis*): 24–26.4.2014: 1 ex., Záhlinice (KM), V. Dobeš, J. Šafránek a jiní, foto, 26–27.7.2014: 1 ex., Vrbátky (PV), J. Vintarová, M. Jurečka, foto, 22.8.2014: 1 ex., Záhlinice (KM), J. Walter
- Jespák písečný** (*Calidris alba*): 15.9.2014: 1 juv., Krčmaň (OL), J. Štencl, foto
- Lyskonoh úzkozobý** (*Phalaropus lobatus*): 15–21.9.2014: 2 až 3 ex., Vrbátky (PV), J. Vintarová, J. Šírek a jiní, foto
- Racek mořský** (*Larus marinus*)*: 30.3.2014: 1 ad., Šumvald (OL), J. Beran, foto
- Racek tříprstý** (*Rissa tridactyla*)*: 6.11.2014: 1 ex. 1K, Kojetín (PR), J. Šírek, foto
- Rybák velkozobý** (*Sterna caspia*): 5.4. a 13.4.2014: 1 ad., Záhlinice (KM), A. Goebel, J. Šafránek a jiní, foto, 10.4.2014: 3 ex., Šumvald (OL), M. Vavřík
- Rybák dlouhoocasý** (*Sterna paradisaea*)*: 29.4., 3.5., 8.5.2014: 1 ex., Záhlinice (KM), A. Goebel, J. Kačírková, J. Šafránek a jiní, pozorování z 3.5. FK 40/2014
- Rybák bahenní** (*Chlidonias hybrida*): 6.5.2014: 15 ex., Tovačov (PR), J. Vidlař, 25.5.2014: 20 ex., Záhlinice (KM), R. Holiš, 5.7.2014: 13 ex., Záhlinice (KM), P. Shromáždil
- Rybák bělokřídlý** (*Chlidonias leucoptera*): 25.4: 7 ex., Tovačov (PR), J. Šírek, 1.5: 12 ex., Záhlinice (KM), A. Goebel, J. Šafránek a jiní, foto, 17.5.2014: 7 ex., Tovačov (PR), L. Doupal
- Vlha pestrá** (*Merops apiaster*): 18.8.2014: min. 100 ex., Přerov (PR), J. Chytil, J. Polčák
- Linduška rudokrká** (*Anthus cervinus*): 3.5.2014: 1 ex., Záhlinice (KM), P. Shromáždil, 3–5.5.2014: 2 až 5 ex., Horní Špilov (UH), M. Palička, 7.9.2014: 4 ex., Věrovany (OL), J. Šírek, 13.9.2014: 1 ex., Slavičín (ZL), R. Strnad, 5.10.2014: min. 3 ex., Loučná n. Desnou (SU), R. Lučan a jiní, 27.10.2014: 1 ex., Kojetín (PR), J. Šírek

Budníček pruhohlavý (*Phylloscopus inornatus*)*:

29. 9. 2014: 1 ex. chycen, Loučná n. Desnou (SU), J. Beran, F. Zicha a další, foto, 1.10.2014: 1 ex., chycen, Loučná n. Desnou (SU), L. Jonák, J. Stolarczyk, foto, FK 56/2014

Budníček tlustozobý (*Phylloscopus schwarzi*):

13.10.2014: 1 ex., chycen, Loučná n. Desnou (SU), F. Zicha, J. Beran, foto, FK 59/2014

Rákosník tamaryškový (*Acrocephalus melanopogon*): 13.7.2014: 1 ad. F, chycena, Tovačov (PR), L. Doupal, J. Šírek, foto**Pěnice malá (*Sylvia nana*)*:** 18.4.2014: 1 ad. M, vypuštěn po pobytu v záchranné stanici, Tovačov (PR), J. Chytil a jiní, FK 46/2013**Slavík tmavý (*Luscinia luscinia*):** 13.5.2014: 1 zp.M, Břežůvky (ZL), J. Sviečka, 13.5.2014: 1 zp.M, Částkov (UH), J. Křížka, 18.5.2014: 1 zp.M, Vlachovice (ZL), R. Strnad, 16.8–5.9.2014: chyceno 5 ex., Biskupice (ZL), J. Sviečka, 23.8. a 23.9: 1 ex., chycen, Loučná n. Desnou (SU), J. Beran, M. Podhrázký a jiní, 31.8.2014: 1 juv., chycen, Tovačov (PR), L. Doupal**Konipas citrónový (*Motacilla citreola*)*:** 19.4.2014: 1M, Záhlinice (KM), J. Havránek, M. Šerek a jiní, foto, FK 42/2014, 1.5.2014: 1 ex., Záhlinice (KM), A. Goebel, J. Havránek, 2.5.2014: 1F, Záhlinice (KM), P. Shromáždil**Konipas luční předoasijský (*Motacilla flava feldegg*):** 9.5.2014: 1M, Záhlinice (KM), J. Šírek, J. a J. Růžičkovi, foto**Sýkořice vousatá (*Panurus biarmicus*):** 12.4.2014: 18 ex., Tovačov (PR), L. Doupal, 12.11.2014: 12 ex., Záhlinice (KM), P. Shromáždil**Sněhule severní (*Plectrophenax nivalis*):** 29.12.2013: 4 ex., Holešov (KM), J. Walter, 6–13.3.2014: 1 ex., Břest (KM), J. Šírek, J. Novák a jiní, foto, 15.11.2014: 1M, Troubky (PR), O. Boháč, 8.12.2014: 1 ex., Věrovany (OL), D. Boucný, 15.12.2014: 1F, Kroměříž (KM), R. Holíš**Strnad zahradní (*Emberiza hortulana*):** 18.4.2014: 1 ex., Horní Špilov (UH), M. Palička, foto**ZÁVĚR**

Rok 2014 přinesl pro oblast střední Moravy několik zajímavých pozorování, přesto zdaleka nebylo zaznamenáno tolik rarit, jako v roce předchozím. Odchyty na „Sedle“ znovu znamenaly potvrzení výskytu vzácných budníčků – podruhé v ČR byl zaznamenán budníček tlustozobý (*Phylloscopus schwarzi*) a již tradičně zde odchytili budníčka pruhohlavého (*Phylloscopus inornatus*). Na Záhlinických rybnících se zdržovala několik dnů volavka rusohlavá (*Bubulcus ibis*) – 8. výskyt v ČR a celkem třikrát se zde objevil rybák dlouhoocasý (*Sterna paradisaea*). Lokalita byla místem výskytu řady druhů bahňáků. Z tohoto pohledu možná trochu překvapí fakt, že odtud existuje jediné (!) pozorování břehouše černoocasého (*Limosa limosa*) za celý rok 2014 ze střední Moravy.

Září přineslo dosud rekordní invazi poštolky rudonohé (*Falco vespertinus*), kdy byly na řadě lokalit zaznamenány i desítky ptáků, naopak výskyt jiných vzácnějších druhů dravců již nedosáhl úrovně roku 2013. Po roce a půl se v ČR objevil i ravec tříprstý (*Rissa tridactyla*), zcela nečekaně na poli u Kojetína. Naprosto absentoval brkoslav severní (*Bombycilla garrulus*), relativně častěji se objevil konipas citronový (*Motacilla citreola*), slavík tmavý (*Luscinia luscinia*) nebo sněhule severní (*Plectrophenax nivalis*).

Foto 1 / Fig. 1: Druhý výskyt budníčka tlustozobého (*Phylloscopus schwarzi*) potvrzený odchytom na Cervenohorském sedle 13.10.2014. / Second record of Radde's Warbler (*Phylloscopus schwarzi*) in the Czech Republic confirmed by ringing on Cervenohorské sedlo on 13.10.2014, foto J. Beran

Foto 2 / Fig. 2: Rákosník tamaryškový (*Acrocephalus melanopogon*), ad. F, odchycená L. Doupalem v Tovačově 13.7.2014, foto J. Šírek

Foto 3 / Fig. 3: Kameňáček pestrý (*Arenaria interpres*), Krčmaň, 24.8.2014, foto Č. Čihalík

Foto 4 / Fig. 4: Kulíci hnědí (*Charadrius morinellus*) na poli u Břestu, 13.9.2014, foto Č. Čihalík

Foto 5 / Fig. 5: Lyskonoh úzkozobý (*Phalaropus lobatus*), Vrbátky, 19.9.2014, foto Č. Čihalík

Foto 6 / Fig. 6: Vodouš šťihlý (*Tringa stagnatilis*), Vrbátky, 26.7.2014, foto J. Vinterová

Foto 7 / Fig. 7: Konipas luční předoasijský (*Motacilla flava feldegg*), Záhlinice, 9.5.2014, foto J. Růžička